

Білоцерківський національний аграрний університет

Економічний факультет

Кафедра економіки та економічної теорії

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА» Галузь знань - С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність - С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» Спеціалізація - С1.01 «Економіка» Освітня програма «Економіка»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	Вибіркова
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	3-й
Форма контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладачів 	Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій
Опис дисципліни	Дисципліна «Інституціональна економіка» формує систему знань стосовно закономірностей формування, функціонування та розвитку економічних інститутів, виявлення закономірностей взаємодії інституційного середовища з економічною сферою, впливу інститутів на поведінку економічних агентів та форм господарської організації, формує вміння аналізувати специфіку

	функціонування інститутів як чинників економічної рівноваги та їх динаміку на мікро- і макрорівнях. Інституціональна економіка розглядає ринкову господарську систему як відкриту нелінійну систему, що знаходиться в безперервному русі, цілісність якої обумовлена функціональною структурною будовою та процесами взаємодії економічних суб'єктів.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Інституціональна економіка» продовжує цикл дисциплін з економіки: концептуально та змістовно він пов'язаний майже з усіма дисциплінами економічного циклу. Дисципліна «Інституціональна економіка» передбачає знання основ економічної теорії, мікро- та макроекономіки, історії економіки та економічної думки, державного регулювання економіки, національної та міжнародної економіки. Основні ідеї і положення цих дисциплін критично переосмислюються і відображаються в системі понять і категорій при розкритті аграрної економічної політики.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Інституціональна економіка» є освоєння майбутніми фахівцями системи знань щодо закономірностей формування, функціонування та розвитку економічних інститутів, взаємодії інституційного середовища з економічною сферою, впливу інститутів на поведінку економічних агентів і форм господарської організації, уточнення моделей економічних процесів на основі введення в них інституційного фактору, функціонування інститутів через призму інституційного вибору.
Формат дисципліни	<i>Для денної форми</i> навчання дисципліна викладається у традиційному форматі (лекційні, практичні заняття) із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. <i>Для заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.
Компетентності відповідно до	ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Стандарту вищої освіти зі спеціальності «Економіка»	ЗК08. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. СК01. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК05.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК09.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.
Очікувані результати навчання	РН01. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем. РН07. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. РН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. РН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи інституціоналізму Тема 1. Інститути та їх роль в регулюванні поведінки. Тема 2. Теорія трансакційних витрат. Тема 3. Теорія контрактів та опортуністична поведінка. Тема 4. Інституційна теорія прав власності. <i>Змістовний модуль 2.</i> Прикладна інституціональна економіка Тема 5. Інституціональний вимір теорії ігор та моделювання взаємодії. Тема 6. Теорія економічної організації Неокласична теорія фірми. Тема 7. Інституційний погляд на проблему держави. Тема 8. Інституційна теорія грошей. Тема 9. Інституційна динаміка.
Методи навчання	Під час викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції-візуалізації, пояснювально-ілюстративний метод, дискусійне обговорення проблемних питань. Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді дискусій, презентацій; опрацювання першоджерел, наукових публікацій у вітчизняних та зарубіжних періодичних виданнях, монографій; обговорення реферативних виступів, тестування, виконання модульних контрольних робіт. Для реалізації мети та завдань курсу аудиторні заняття мають доповнюватись самостійною роботою студентів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Google Meet, електронна пошта, мобільні

	додатки.																											
Види контролю та критерії оцінювання	Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.																											
	Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.																											
	Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:																											
	- активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни;																											
	- виконання завдань на практичних заняттях;																											
	- виконання індивідуальних та самостійних завдань.																											
	Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.																											
	Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку.																											
	Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти																											
	<table><tr><td>Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю</td><td>Практичні заняття</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальний бал</td></tr><tr><td>Залік</td><td>30</td><td>30</td><td>40</td><td>-</td><td>100</td></tr></table>	Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал	Залік	30	30	40	-	100															
Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал																							
Залік	30	30	40	-	100																							
Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти																												
<table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="3">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
За 100-бальною шкалою			За шкалою ECTS	За національною шкалою																								
	іспит	залік																										
90–100	A	Відмінно	Зараховано																									
82–89	B	Добре																										
75–81	C	Задовільно																										
64–74	D																											
60–63	E																											
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																										
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																										

Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи магістрантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що магістранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: магістранти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).
Рекомендовані джерела інформації	1. Герасименко Т. В. Трансакційні витрати: сутність та динаміка в українській економіці // Economics Bulletin. 2021. №2. С. 60-67. 2. Івашина С. Ю. Інституціональна економіка : навчальний посібник / С. Ю. Івашина, О. Ф. Івашина. Дніпро : Університет митної справи та фінансів. 2018. 132 с. 3. Інституціонально-інформаційна економіка: підручник / А.А.Чухно, П.М.Леоненко, П.І.Юхименко; за ред.. акад.. НАН України А.А.Чухна. – К.: Знання, 2010. – 687с. 4. Логоша Л.В., Мазур К. В. Підвальна О. Г. Контрактний підхід у контексті сучасних економічних досліджень // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 97-111. 5. Нікітенко Д. В. Моделі опортуністичної поведінки суб'єктів інвестиційного процесу // «Modern Economics». 2018. №8. 126-133. 6. Пилипенко Г. М. Моделі контрактної поведінки в контексті теорії галузевих ринків // Економічний вісник. 2021. №3. С. 9-16. 7. Шевченко О. Історія економічної думки. Сучасні економічні теорії. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 288 с. 8. Шиманська О. Теоретичний вимір оптимальних контрактів (Нобелівська премія з економіки 2016 р. – Олівер Харт і Бенгт Хольмстрем) // Вісник ТНЕУ. 2018. № 3. С. 126-137. 9. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник. К. : ЦУЛ. 2021. 168 с. 10. Alary, P., Blanc, J., Desmedt, L., Theret, B. Institutional Theories of Money An Anthology of the French School. 2020. 273 p. 11. Becchetti, L., Bruni, L., Stefano Zamagni, S. The Microeconomics of Wellbeing and Sustainability. Recasting the Economic Process. 1st Edition : Academic Press. 2019. 480 p.

	12. Casas Arce, P., Kittsteiner, Th., Martínez-Jerez, F Asís (2019). Contracting with Opportunistic Partners: Theory and Application to Technology Development and Innovation. <i>Management Science</i>. Vol. 65. No2. 13. Poon, Ph., Flack, Jessica, C., Krakauer, David C. (2022). Institutional dynamics and learning networks. <i>PlosOne</i>. URL: https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0267688 14. Rosenblatt H. <i>The Lost History of Liberalism</i>. Princeton University Press, Princeton. 2018. 368 p. 15. Sakaguchi, A. (2020). On the Institutional Theory of Money: Learning from J. R. Commons' Institutional Economics // <i>Journal of Economic Issues</i>. Vol. 54. P. 975-986. 16. Slaev, Aleksandar D. (2020). Complex private-common property rights in institutional and planning theories. <i>Planning Theory</i>. 19(2)193-213. 1 17. 6. Tang, F. C., Jin, X. M., and Wang, H. Y. (2021). Governance logic of opportunistic behavior in open innovation – from the perspective of corporate moral decision-making. <i>China Sci. Technol. Forum</i> 11, 69-77. 18. Tomás, O. (2018). How Do Institutions Address Collective-Action Problems? Bridging and Bonding in Institutional Design. <i>SAGE Journals</i>. Vol. 72. Issue 1. P. 162-176.